

זבחים דף יד

עניין: ולקח – בעי למישקל

בעניין המחזיק לולב קודם עלות השחר

מחנה חיים ח"ג סי' נ'

אהובי אחי נ"י חספר לך אשר שמעתי מפי הגאון האדוק ר' אהרן זינגער ז"ל ממט"ד שסגאון ר' בונם איגר ז"ל נסע לראות פני אדמו"ר הגאון חת"ס ז"ל וכבדו אדמו"ר שידרש ואמר חריפות פלפול חריפתא וכתובו ה"ד דין חדש הגיל מי שחזו הדי מינים בעודו לילה וסי' בידו כשסאיר היום ילא ירי מוכתו ופתח אדמו"ר הגאון חת"ס ז"ל פיו בקול גדול ואמר אם להרמ"ז גבולי תורה דיבר מחותני כהמלכה וכמה יחס שמעתא זו ואם לרינא אפי' חולק והשיב הגאון ר"ב איגר ז"ל אפי' אומר לרינא ופלפל עמו אדמו"ר הגאון חת"ס ז"ל ולא סודר לו הגאון ר"ב הגיל וגם אדמו"ר ז"ל עמד בדעתו ולא השוו עתהם בדיון ולא ידע הגאון ר' אהרן ז"ל מאין המלא הדין הגיל וגם כמה חלק עליו אדמו"ר ז"ל וכלתי ספק מידע הגאון ר"ב ז"ל דינו מגמי' הגיל ונשאר לחקור כמה חלק אדמו"ר בעל חת"ס ז"ל אשר לא נשא פני מחותני בפומבי'.

שוב

פיינתי במכתבך שנית וראיתי שכתבת שלמדן אחד אמר לך שבשנית יסודר יפלה דונר מספק שלך וחפשי ומאיתי בכפרו סי' קס"ט שכתב שקבל קונטרס ושם חכר שגדול אחד מהאנא חקר איך מהר מחנה פימ להחזיר קודם שלקח לא סי' שלו ואח"כ כבר סי' בידו וכלא כתיב ולקחתם לכם וא"כ לריך להניח ולקחו שנית יכן אם נטלו קודם עלות השחר לריך להניחו וליטלו פסם שנית וכברא ראה מוזכר דף ס"ד דלא מהי נתינת קוף וכגאון המחבר ז"ל השיב דשלי קוף אכל אדם מישראל צר חויב יסיה בחזרת שליחות כמו גמטי' אכל כלולב וידאי ולקחתם לכם ביום וגו' ציי בקירה להנחה בזמנו ביום וכקשה סקי' מסוכה דף מ"ב מדאנא ק"י הא משכחת דכבדים כלילה והניח בלי' עכ"ד יסרי' וצמכית של בגדול מכולין וגם צמכית של הגאון במחבר לא כן פמדי במחנה פימ להחזיר דנפשה הנטילה עמן הראוי לקיום המלוא מהי הנטילה על אחיזה שאח"כ ומשכ' לנו כאלו פכשי וכלו אכל אם נטלו קודם עלות השחר ולא סי' זמן ראוי' לנטילה שם י"ש לחקור אי מהי בלקיחה שפשה הוא פלמו מקודם אכל שם בקוף עכ"פ סבסן לא פשט לקיחה וסי' בחרונו דהוה מלוא שצנפו י"ש רק לחקור די' יחבד דהוה כעלמו פשה בלקיחה ודקי' מגמי' סוכה מדאנא נפק לדפתי אם כן לא נקרא סודר צמא שיהי' פקור על הולא דפדיין לא חל חיצו וליכא טרירת המלוא כל כך חיוב עליו להזית ור"י קודם זמן חיובו כמו שצארת למפלס ומרוב טרדות לא אולכ' כעת להאריך ודי' שנותין יאריך בטוב ונשימות אחיך הדש"ת :

מרומי שדה

ויש שלמדו מכאן שאם אדם מניח את הלולב לתוך ידו של חבירו אינו יולא צמאות לקיחה. ועשות הוא, שהרי הכוס' בפסחים ד' ז' צ' ד"ה ללחם כתבו, שאם רואה לברך בלוגז קודם עשייתו יכין שלא ללחם צמאות נטילה עד אחר שיברך. ואי איתא הרי לא קיים מלוא ולקחתם. אגא כל שארץ הלולב בידו ואינו מניחו ליפול ע"י כח ידו שארץ זו, זהו מיקרי לקיחה. משא"כ אם נפל דם על ידו, ואין ביד אלא מעשה חילטבא, שהרי אינו אוחז צמח ידו, משו"ה לא מיקרי לקיחה :

חזון איש או"ח סי' קמט

(ב) **שאלה**, היה אוחז ד' מינין קדם עמוד השחר ועל עמוד השחר לריך להניחם מידו ולחזור ולקוחם למזותן או לא, נראה דאין לריך להניחם ואפי"ג דכתיב ולקחתם וצמחים י"ד אמרין דאי רמי ל"י קוף אידו פסול התם אין העטם דלקיחה אין הפי' אהיזה אלא מעשה התחלת הנטילה, אלא משום דצעיין מכ"ש כדחן צמחים ל"ב יחזור לכ"ש וסי' א"כ הוא יקח מהקוף פסול והלכך התם פירושא דלקיחה היינו נטילה מכ"ש וכן בחפינה יומא מ"ט א' דמצעיא ל"י ולקח והציא צעיין היינו נמי דחפינה לריך להיות מחוך מחסה כ"ש והלכך ע"כ בלקיחה היינו הנטילה מכ"ש ואי דרשיין ולקח והציא לריך שהחופן מכ"ש יהי' המציא אכל צד' מינין שפיר מקרי אחיזה לקיחה, ובספר בנין שלמה מהגרש"ך ז"ל מוילגא הציא צמח גדולי אחרונים לדמות לקיחה דד"מ ללקיחה דחפינה ודעצילת אצבע ולי"ט, ועיי"ש סי' מ"ח ובהשמועות.

בנין שלמה סי' מח

בהם דעיקר המלוא הוא הנטילה לידו דכתיב ולקחתם וכן שמעתי מפי מר אחי הגאון ז"ל ששמע מאת הגאון האמיתי האדוק מו"ה ישראל סאלאנצער ז"ל שאמר דנראה לו דאם אחד טטל לולב ומיניו קדם עמוד השחר והיה מונח בידו עד לאחר הגן החמה לא ילא יד"ה עד שיניח אותם מידו ויחזור ויטול אותם לאחר הגן החמה דעיקר המלוא הוא הנטילה וצעת הנטילה עדיין לא היה זמן חיובא כן שמעתי מפי מר אחי ז"ל וא"כ בדר"ד אם נימא דלא אמרין דגיסו וידו בלחץ כאלה

שדה צופים

ועייין בספה"ק אילה שלוחה (פרשת חבא) שמציא משמיה דהרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע על הפסוק (שם מח סו) צבוקר תאמר מי יתן ערב וכו' לפרשו לטובה ולצרכה על פי הג"ל שהרה"ק מצאריטשוב זי"ע, היה ער כל ליל ראשון דחג סוכות מחמת גדול געגועיו למצות לולב. וזהו "צבוקר" זה ליל סוכות, שכל הלילה מהערב ישחוק "מי יתן צוקר" לקיים מצות ארבעה מינים. וכן "צבוקר" של ערב חג פסח ישחוק "מי יתן ערב" לקיים מצות ליל הסדר, עד כאן דברי קדשו.